

Abstrakt

Tato práce je zaměřena na institut nutné obrany v českém právním řádu. Zaobírá se i teoretickými otázkami a současnou právní úpravou, avšak hlavní pozornost je v souladu s názvem práce věnována judikatuře. Cílem této práce je představit sporné otázky, které v souvislosti s nutnou obranou vznikají a podat analýzu řešení, které v těchto případech poskytly české soudy. Okrajově je zmíněna i teoretická problematika, kterou se soudní praxe dosud nezabývala.

Práce je členěna do pěti kapitol. První kapitola, kterou je nezbytný úvod, vymezuje cíl této práce a seznamuje s problematikou.

Druhá kapitola představuje nutnou obranu jako institut demokratického právního řádu. Podkapitola 2.1 se zabývá některými základními zásadami českého trestního práva a uvádí, jak se tyto principy projevují právě v nutné obraně. V podkapitole 2.2 je potom připomenut značný přínos, který nutná obrana pro soudobou společnost má.

Třetí kapitola se podrobně zaměřuje na současnou právní úpravu tohoto institutu. Nejprve jsou podrobně rozebrány pojmy, které obsahuje zákonné ustanovení o nutné obraně, tedy "útok na zájem chráněný trestním zákonem" a "zcela zjevná nepřiměřenost způsobu útoku". Podkapitola 3.4 pojednává o omylu o okolnostech vylučujících protiprávnost, 3.5 věnuje pozornost překročením mezí nutné obrany, tedy excesům. Závěrečná podkapitola 3.6 zmiňuje i další právní předpisy, ve kterých lze institut nutné obrany nalézt.

Těžištěm práce je čtvrtá kapitola, věnovaná sporným otázkám nutné obrany v judikatuře českých soudů. Je rozdělena do deseti podkapitol, přičemž každá je věnována jednomu problému. V těchto podkapitolách jsou řešeny následující otázky: 4.1 rozdílná úprava nutné obrany v trestním zákoníku a v zákoně o přestupcích, 4.2 subsidiarita nutné obrany, 4.3 proporcionalita v nutné obraně, 4.4 možnost použití zbraně při nutné obraně, 4.5 forma zavinění jednání v nutné obraně, 4.6 přípustnost zranění útočníka při obraně majetku, 4.7 nutná obrana proti jednání úředních osob, 4.8 problematika zadržení černého pasažéra, 4.9 použitelnost automatických obranných zařízení a 4.10 problematika útoku osob trestně neodpovědných.

Poslední pátá kapitola, tedy závěr, obsahuje závěrečné úvahy a uzavírá práci.